

8. kongres Spoločnosti balkánskych miest pre nefrológiu, dialýzu, transplantáciu a umelé orgány (BANTAO), 16.–19. septembra 2007, Belehrad (Srbsko)

M. Mydlík

V dňoch 16.–19. septembra 2007 sa konal v kongresovom centre Sava v Belehrade (Srbsko), v poradí už 8. kongres BANTAO. Predchádzajúce kongresy sa konali v roku 1995 vo Varne (Bulharsko), roku 1997 v Struge (Macedónska republika), roku 1998 v Belehrade (Srbsko), roku 1999 v Izmiri (Turecko), roku 2003 vo Varne (Bulharsko) [1] a 7. kongres sa konal roku 2005 v Ohride (Macedónska republika). 8. kongres BANTAO v Belehrade sa konal pod patronátom srbského korunného princa Alexandra a korunnej princezny Kataríny. Prezidentom kongresu bola prof. V. Nesičová z Nefrologickej kliniky, z Klinického centra v Belehrade. Hlavné témy kongresu boli: glomerulové choroby, plazmaferéza, kostná choroba pri chorobách obličiek, hypertenzia, klinická nefrológia a epidemiológia pri chorobách obličiek. Organizátori kongresu pozvali 60 oficiálnych hostí, zorganizovali 4 výukové sympóziá, 2 ERA/EDTA kurzy, 3 balkánske sympóziá a jednu diskusiu pri okrúhlom stole. Celkove bolo prijatých 184 súhrnov, z toho 47 prednášok bolo prednesených, 137 bolo na vývesných paneloch z rôznych oblastí nefrológie a 20 prednášok odznelo na sympóziách. Na 8. kongrese BANTAO v Belehrade sa zúčastnilo 500 účastníkov, najmä z balkánskych štátov, ale aj z iných štátov v Európe. 8. kongres BANTAO otvorili prezident spoločnosti prof. M. Pole-

nakovič zo Skopje, Macedónska republika, prof. V. Nesičová, prezidentka kongresu z Belehradu a zástupcovia niektorých iných organizácií, ktorí sa podieľali na kongrese.

Grčevská et al (Skopje) ukázali vo svojej práci, že intrakapilárna membranoproliferatívna glomerulonefritída typu I nie je zriedkavým ochorením u ľudí nad 60 rokov. Dĺžka života u týchto chorých je kratšia, najmä z toho dôvodu, že sa súčasne častejšie vyskytuje cukrovka a arterioskleróza. Podávanie cyklosporínu s metylprednizonom chorým s idiopatickou membranovou glomerulonefritídou bolo účinnejšou liečbou, než samotným cyklosporínom. (Michail et al, Atény).

Mydlík, Derzsiová a Čislák (Košice) prezentovali 20 gravidných žien s chronickou glomerulonefritídou, diagnostikovanou pred graviditou, bez významnej aktivity choroby. Funkčný renálny nálež sa u 19 chorých žien po úspešnom ukončení gravidity významne nezmenil, napriek tomu, že 4 choré prekonali počas gravidity superponovanú preeklampsiu. U jednej chorej na konci 1. trimestra vznikol spontánny abortus. U 14 žien bol prítomný fyziologický pôrod a 4 ženy porodili cisárskym rezom z pôrodnickej indikácie.

Stanojčič et al (Belehrad) sa zaoberali diagnostikou subfebrilit v nefrológii. S použitím zlepšenej neinvazívnej a mikrobiologickej diagnostiky zis-

tili zo 45 vyšetrených chorých u 18 urogenitálnu tuberkulózu, u 16 chorých rôzne autoimunné choroby a u 11 iné choroby. Bola zistená priama závislosť PTH od krvného tlaku u chorých s diabetes mellitus, s normálnymi renálnymi funkciami a hypertenziou. Možné patogenetické vysvetlenie tohto vzťahu, bol zvýšený vplyv PTH na vstup vápnika do buniek hladkých svalov, alebo účinok PTH na nervus sympaticus (Giannakaki et al, Pyreus).

Filiopoulos et al (Atény) poukázali na to, že fajčenie je rizikovým činiteľom pre vývoj osteoporózy u zdravých ľudí. Z tohoto dôvodu vyšetřili 100 stabilizovaných hemodialyzovaných chorých a zistili pri tom, že fajčenie u týchto chorých bolo nezávislým činiteľom, spojeným s vysokými hodnotami iPTH a alkalickéj fosfatázy v plazme. Veljkovič et al (Niš) v experimentálnej práci na krysách zistili, že podávanie vitamínu C počas liečby nefrotoxickým antibiotikom, Gentamycínom, viedlo k významnej redukcii morfológických a funkčných zmien v obličkách. Paracalcitol (19-nor-1 α , 25-dihydroxyvitamín D₂) bol veľmi účinný pri liečbe sekundárneho hyperparatyreoidizmu u hemodialyzovaných chorých, rezistentných na kalcitriol a pritom mal iba minimálny vplyv na homeostázu kalcia a fosforu (Filiopoulos et al, Atény, Eleuzina). Vitamín D viedol k zmenšeniu hypertrofie ľavej komory srdca u hemodialyzovaných chorých a moz-

gový natriuretický peptid bol senzitívnym markerom tejto hypertrofie. Podľa výsledkov štúdie Nikodimopoulos et al (Soluň) analógy vitamínu D znížili hodnoty mozgového natriuretického peptidu v plazme, nezávisle na type vitamínu D a na zmenách iPTH.

Komplikáciami po vytvorení vnútorných arteriovenózných fistúl u hemodialyzovaných chorých sa zaoberali Avramoski et al (Struga). Išlo o nasledujúce komplikácie: trombózy boli hlavné komplikácie. Potom nasledovali: stenóza so znížením prietoku, recirkulácia, hyperkinetická cirkulácia so zvýšením prietoku, aneurizma, akútna infekcia v mieste vpichu a pseudoaneurizma. Dlhodobé pozorovanie vnútorných arteriovenózných fistúl a včasná liečba ich komplikácií boli najdôležitejšie u hemodialyzovaných chorých. Apolipoproteín J v plazme bol zvýšený u hemodialyzovaných chorých, a to v dôsledku zvýšenia jeho tvorby a nie znížením jeho eliminácie. Zvýšenie apolipoproteínu J bolo pravdepodobne spôsobené kontinuálnym poškodením rôznych tkanív (Stathakis, Atény). HDL-cholesterol sa významne zvýšil v plazme u hemodialyzovaných chorých z $34,8 \pm 8,1$ mg/dl na $38,0 \pm 8,1$ mg/dl počas 6 týždňov i.v. podávania erythropoetínu 3 razy týždenne. Táto skutočnosť mala pozitívny vplyv na kardiovaskulárny stav u týchto chorých (Giannikouris, Rhodos). Podľa Bristogiannisa et al (Kalamata) mal Gabapentín, nový antiepileptický prostriedok, zmierňujúci účinok na uremický pruritus. To svedčilo pre neuropatickú hypotézu o účinku tohoto lieku na patogenézu uremického pruritu. Christidou et al (Soluň) sa zaoberali vplyvom nízkomolekulového heparínu na niektoré cytokíny u chorých počas hemodialýzy s veľkým prietokom. Autori pritom zistili, že hepatálny rastový faktor

sa zvýšil počas hemodialýzy, pravdepodobne vplyvom heparínu, tumor necrosis faktor α sa znížil, nezávisle od aplikácie heparínu. Gjata et al (Tirana) zistili, že u hemodialyzovaných chorých hodnota CRP v sére > 6 mg/l bola v negatívnej korelácii s hodnotou albumínu v sére < 4 mg/dl. Katsinas et al (Ptolemaida) opísali 75-ročného hemodialyzovaného chorého s porfýriou cutanea tarda, ktorého liečili s použitím polysulfónových membrán. Táto liečba viedla k vzniku bulózných lézií na tvári a na dorzálnych častiach rúk. Chorý mal zvýšený ferritín v plazme. Vynechanie preparátov železa nevedlo k ústupu aktivity choroby, resp. bulózných komplikácií, iba po i.v. podávaní 500 mg deferoxamínu raz týždenne, po dobu 20 týždňov, došlo k ústupu príznakov. Suher et al (Kirikkale) liečili 70-ročného hemodialyzovaného chorého, u ktorého príčinou chronického zlyhania obličiek bol veľký urolýt ($110 \times 85 \times 70$ mm, váha: 620 g) v močovom mechúri. Tento urolýt viedol ku obštrukcii a chronickej pyelonefritíde s chronickým zlyhaním obličiek. Po chirurgickom odstránení kameňa diuréza sa zvýšila a autori pokračovali v dlhodobej hemodialyzačnej liečbe.

Ristovská-Bojkovská et al (Skopje) prezentovali 13-ročné dievča s fokálnou segmentálnou glomerulosklerózou po transplantácii obličky, ktorá recidivovala v transplantáte od živého darcu rok po tomto výkone. Menovaná sa podrobila graftektómii a bola prevedená na automatizovanú peritoneálnu dialýzu. Bašič-Jukič et al (Záhreb) vo svojej prednáške uviedli dve hemodialyzované choré, ktoré sa podrobili transplantácii obličky od kadaverózných darcov. Prvej z nich bola transplantovaná oblička od donora so suspektnou Andersonovou-Fabryho

chorobou. Chorá sa podrobila graftektómii pri korekcii arteriálnej anastomózy mesiac po diagnostikovaní vyššie uvedenej choroby na základe renálnej biopsie. U druhej pacientky bola uskutočnená renálna biopsia pred transplantáciou, pričom sa zistila Andersonova-Fabryho choroba. Po kadaverózne transplantácii obličky sa táto choroba zistila per biopsionem renalem aj v transplantáte. Podľa vyššie uvedených autorov je to prvá správa vo svetovej literatúre o výskyte Andersonovej-Fabryho chorobe v transplantovanej kadaverózne obličke.

Počas 8. kongresu BANTAO bolo v Belehrade veľmi príjemné slnečné počasie, ktoré okrem iného umožnilo účastníkom kongresu navštíviť niektoré pamätihodnosti Belehradu, napr. Kalemekdan, stredovekú pevnosť, s nádherným výhľadom na sútok Sávy a Dunaja, centrum Belehradu „Terazije“, novobarokovú katedrálu sv. Sávu srbskej ortodoxnej cirkvi, recepciu na kráľovskom dvore a iné. Organizátori 8. BANTAO kongresu sa úspešne podieľali na odbornom a spoločenskom programe tohoto podujatia. Niektoré prednášky z kongresu budú uverejnené in extenso v časopise spoločnosti BANTAO Journal. Najbližší kongres BANTAO, v poradí 9., bude v roku 2009 v Izmiere (Turecko).

Literatúra

1. Mydlík M. 6. kongres Spoločnosti balkánskych miest pre nefrológiu, dialýzu, transplantáciu a umelé orgány (BANTAO), 6.-9. októbra 2003, Varna (Bulharsko). Vnitř Lék 2004; 50: 640-641.

prof. MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc.
www.fnlp.sk
e-mail: k.derzsiova@fnlp.sk

Doručeno do redakce: 27. 2. 2008